

**Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України**

Кафедра економічної та фінансової політики

**УДОСКОНАЛЕННЯ
ПРОЦЕСІВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
(НА ПРИКЛАДІ ІВАНІВСЬКОГО РАЙОНУ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Служач:

Кривчик Ю.П.

Науковий керівник:

Голинська О.В., к.держ.упр., доцент

Рецензент:

Ключевський В.І., керівник апарату Херсонської ОДА,
магістр державного управління

**м.Одеса
2016**

Замість епіграфу:

Ми вирішуємо двадцятирічні проблеми за допомогою п'ятирічних планів, залучаючи дворічні кадри й використовуючи однорічні асигнування

Г.Клівленд

Актуальність теми дослідження:

Стратегічне планування:

- ✓допомагає підвищити ефективність державного управління соціально-економічним розвитком;
- ✓виступає інструментом діалогу влади з учасниками процесу соціально-економічного розвитку;
- ✓сприяє виробленню бачення гармонійного соціально-економічного розвитку з оптимальним використанням наявних обмежених ресурсів;
- ✓робить можливим перехід від парадигми функціонування до парадигми розвитку

Мета магістерської роботи:

обґрунтування перспективних шляхів вдосконалення процесів стратегічного планування соціально-економічного розвитку та залучення їх в практику на регіональному рівні в умовах децентралізації влади

Об'єкт дослідження: стратегічне планування

Предмет дослідження:

удосконалення процесів стратегічного планування соціально-економічного розвитку на прикладі Іванівського району Херсонської області

Вирішення актуальних науково-практичних проблем надало змогу запропонувати власний методологічний підхід та сформулювати низку висновків, пов'язаних із завданнями дослідження:

1. *Визначити сутність та систематизувати основні поняття стратегічного планування*

Стратегічне планування – і процес, і продукт

Стратегічне планування – це основний інструмент регулювання соціально-економічного розвитку та раціонального використання ресурсів

Стратегічне планування – сукупність напрямів, методів та прийомів, які становлять методологію управління адміністративно-територіальними одиницями в умовах підвищеної нестабільності зовнішнього середовища

Стратегічне планування – це аналітичний процес постійного прийняття та коригування управлінського рішення в часі й просторі суб'єктами вироблення стратегії соціально-економічного розвитку

Імперативний досвід практичного застосування стратегічного планування привноситься в Україну з-за кордону

**Базові поняття, моделі, схеми та етапи
стратегічного планування запозичені з теорії
планування розвитку організацій**

**Сьогодні в Україні в основному використовується
тактичне планування індикативного типу**

**Недієвість
стратегічного
планування**

➤ Державне управління:
ситуативне
неефективне
спрямоване на розв'язання
локальних проблем

3. *Визначити нормативно-правові засади стратегічного планування соціально-економічного розвитку в Україні*

Українське законодавство щодо стратегічного планування має вигляд:

- перший блок - документи для формування стратегічного планування в Україні на загальнодержавному рівні**
- другий блок – нормативно-правові акти, спрямовані на розбудову стратегій регіонального розвитку**
- третій блок - стратегії галузевого розвитку**

Цінність зарубіжного досвіду для України зумовлена тим, що країни мають:

- **наближені проблеми**
- **практику застосування нових підходів до стратегічного планування:**
 - ❑ *використання глибокого SWOT- аналізу*
 - ❑ *розробки стратегії на засадах регіонального партнерства*
 - ❑ *залучення громадськості до процесів стратегічного планування*
 - ❑ *вибір стратегічних цілей з огляду на наявні проблеми та ресурси*
 - ❑ *використання державно-приватного партнерства*
 - ❑ *забезпечення координації стратегічних документів усіх рівнів*
 - ❑ *запровадження відкритості, прозорості та гласності процесів стратегічного планування*
 - ❑ *передбачення та налагодження організаційно-економічного механізму моніторингу реалізації стратегій*

5. Проаналізувати процеси стратегічного планування соціально-економічного розвитку через дослідження складу, структури та показників Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», продуктів стратегічного планування Херсонської області та Іванівського району за 2005-2015 роки

Досліджені

продукти стратегічного планування:

- Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020”**
- Стратегія економічного і соціального розвитку Херсонської області на період до 2015 року**
- Стратегія розвитку Херсонської області на період до 2020 року**
- Щорічні програми економічного і соціального розвитку Іванівського району**

- документи стратегічного планування різняться за змістом, структурою, термінами дії, функціями суб'єктів планування, процесами
- у більшості документів не зазначено місце та роль стратегії в системі інших документів
- органами державної влади використовується різне методичне забезпечення
- відсутній прогноз розвитку з урахуванням мінливих чинників і можливих ризиків
- не має індикаторів досягнення цілей
- нечітко визначені організаційно-економічні механізми впровадження і контролю за їх реалізацією
- перспектива розвитку формується «від досягнутого»
- при обробці результатів SWOT- аналізу використовуються переважно інтуїтивні методи

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ

- **відсутність нормативно-правових актів, що регулюють взаємовідносини між рівнями влади у процесі розробки та реалізації стратегічних документів;**
- **відсутність інтеграції стратегічних документів по вертикалі, а часом і по горизонталі;**
- **невідповідність методології стратегічного планування соціально-економічного розвитку суб'єктів різного рівня;**
- **прогнозна невизначеність програм довгострокового розвитку, що ускладнює спадкоємність та послідовність стратегічного планування соціально-економічного розвитку;**
- **відсутність чітких індикаторів реалізації стратегій: при формуванні оперативних планів заходів втрачається кінцева ціль, відбувається «розмиття» політики в сфері стратегічного управління соціально-економічним розвитком;**
- **не передбачено систему контролю за реалізацією стратегій соціально-економічного розвитку**

ОСНОВНІ ШЛЯХИ

вдосконалення процесів стратегічного планування соціально-економічного розвитку :

- **Запровадження у практику інноваційних механізмів державного управління, пов'язаних з удосконаленням процесів стратегічного планування соціально-економічного розвитку, зокрема маркетингового та інтерполяційного підходів.**
- **Вдосконалення процесів стратегічного планування соціально-економічного розвитку на рівні району шляхом поліпшення правового, інституційного, інформаційного та кадрового забезпечення.**

Маркетинговий підхід - адаптує регіони до ринкових умов і допомагає створювати конкурентоспроможний регіональний продукт

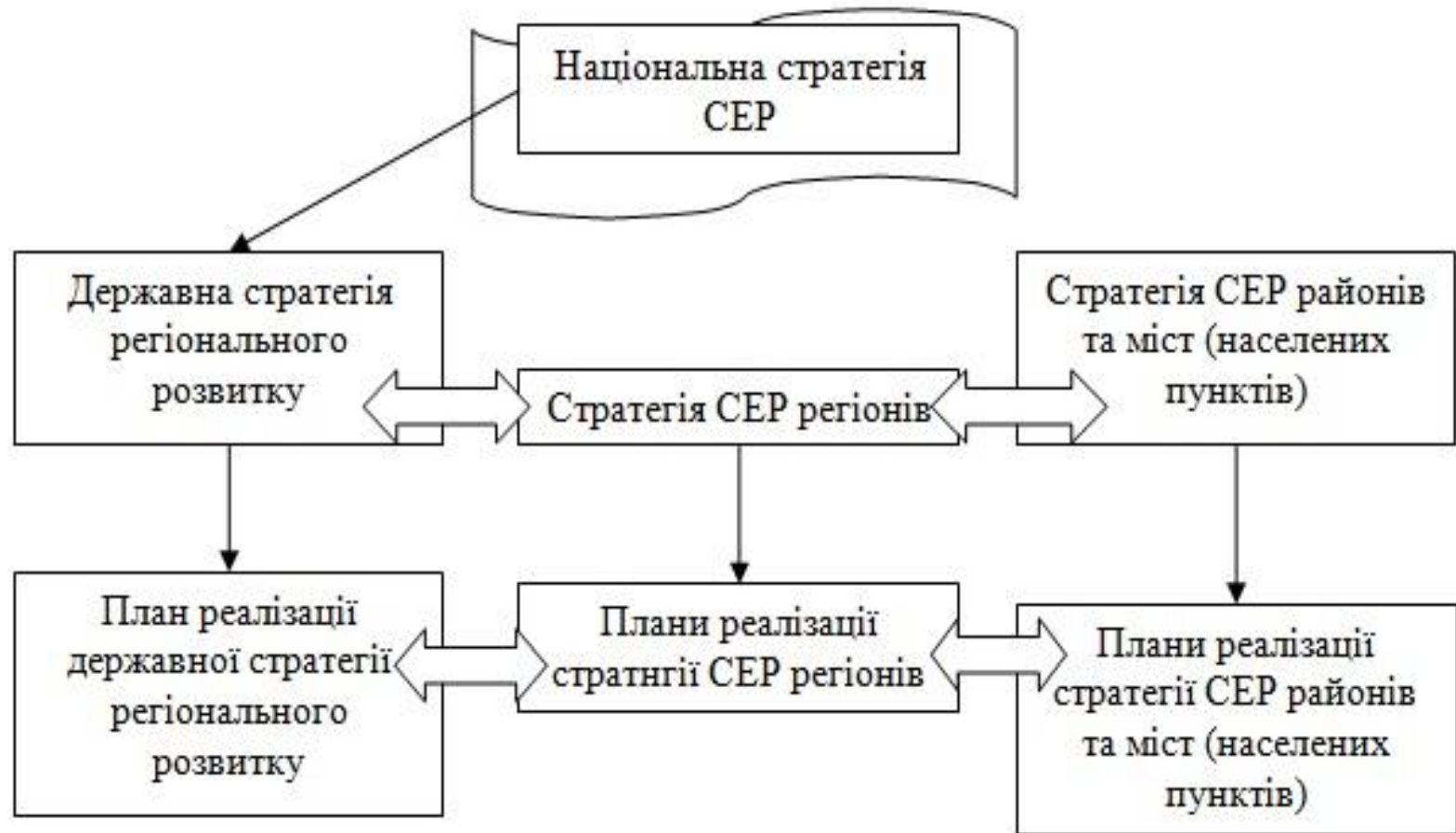
ХЕРСОНЩИНА

Інтерполяційний підхід до SWOT- аналізу передбачає здійснення експертних оцінок на основі системи індикаторів, ранжування факторів зовнішнього та внутрішнього середовища для підвищення об'єктивності оцінки, визначення на цій основі інтегральних показників сильних та слабких сторін, можливостей і загроз розвитку об'єкта планування, які відображають рівень впливу факторів та визначають напрями формування прогностичних сценаріїв стратегії

Прагматично-комбінований підхід є найбільш прийнятним, поєднує елементи експертного, управлінського, демократичного, маркетингового та інтерполяційного підходів

$$\Delta Y_i = \Delta Y - [\alpha \Delta L + (1 - \alpha) \Delta K]$$

ΔY_i – приріст ВРП за рахунок дії чинників інтенсивного економічного зростання, %

ΔY – річний приріст ВРП (у незмінних цінах), %

$\alpha \Delta L$ – приріст ВРП за рахунок зростання витрат праці, %

$(1 - \alpha) \Delta K$ – приріст ВРП за рахунок зростання витрат основного капіталу, %;

ΔL – річний приріст витрат праці, %

ΔK – річний приріст витрат основного капіталу (у незмінних цінах), %

α – питома вага витрат на оплату праці у ВРП за попередній (базовий) рік, у частках одиниці

$$i = (\Delta Y_i / \Delta Y) * 100\%$$

$$l = (\alpha \Delta L / \Delta Y) * 100\%$$

$$k = [(1 - \alpha) \Delta K / \Delta Y] * 100\%$$

$$i + l + k = 100\%$$

Підвищення результативності процесів стратегічного планування соціально-економічного розвитку може бути реалізовано за наступними напрямками:

- ✓ **змістовно**
- ✓ **методично**
- ✓ **організаційно**
- ✓ **економічно**
- ✓ **законодавчо**
- ✓ **інформаційно**

**УДОСКОНАЛЕННЯ
ПРОЦЕСІВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
(НА ПРИКЛАДІ ІВАНІВСЬКОГО РАЙОНУ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Служач:

Кривчик Ю.П.